

Ime: Ana Reberc
Naslov teze: **Rabe preteklosti v afroameriških skupnostih**
Raziskovalna mentorica: dr. Nataša Rogelja Caf
Pedagoška mentorica: dr. Martina Bofulin
Študijski program: Primerjalni študij idej in kultur
Modul: Antropologija: razumevanje svetovnotvornih praks
Povzetek:

V doktorski nalogi se bom ukvarjala z raziskovanjem vsakodnevnih družbenih rab preteklosti v urbanih afroameriških skupnostih mesta Urbana-Champaign zvezne države Illinois, ZDA. Osredotočala se bom na načine, kako je oživljanje preteklosti uporabljeno za razumevanje sedanjosti in zamišljanje prihodnosti ter kako se preko različnih praks vzpostavljata umeščena subjektivnost in pripadnost skupnosti. Pri tem se bom oprla na antropologijo rase in etničnosti s poudarkom na sodobni kritični in dekolonialni konceptualizaciji rase znotraj ZDA ter kritične dediščinske študije, posebej vidike povezav med razvojem, delovanjem in vzdrževanjem povezav med dediščino in sebstvom.

Afroameriške skupnosti se glede na raziskave soočajo s propadanjem materialne dediščine, neenakimi materialnimi okoliščinami in velikimi prostorskimi spremembami, hkrati pa na raznolike načine aktivno ohranjajo in si prilaščajo svojo preteklost. Rabe preteklosti jim omogočajo ne le soočanje s težko dediščino, temveč tudi osmišljujejo sedanjost in usmerjajo v aktivno zasledovanje družbene enakopravnosti. Urbana-Champaign zvezne države Illinois se zdi pri tem še posebno primerno mesto za raziskavo. Vanj so se Afroameričani priseljevali že po državljanski vojni in še posebej v času migracij na sever ZDA po 1. Svetovni vojni (ang. the great migration), kar skupnost aktivno zgodovini (npr. spletni portal eBLACK Champaign-Urbana) tudi preko skupnostnih projektov, kot je *Our footprints; Our stories*, ki bodo potekali v času mojega terenskega dela. Mestni svet mesta Urbana je nedavno (8. 2. 2021) sprejel resolucijo za prekinitev strukturnega rasizma in doseganje rasne enakosti, ki temelji ravno na pripoznanju težke dediščine in njenih vplivov v današnjem času.

Pri raziskovanju vsakodnevnih rab preteklosti, se bom osredotočila na posameznike, ki delujejo kot vodje in organizatorji na lokalni ravni, kot tudi na skupnosti znotraj katerih ti delujejo. Preko opazovanja z udeležbo kot obiskovalka kulturnih dogajanj, prostovoljka pri pripravi lokalnih dogodkov, sodelavka v univerzitetnem projektu skupnostne zgodovine, turistka v muzejih in na izletih *nazaj h koreninam* (ang. roots tourism) ter opazovalka vsakodnevnega življenja bom raziskala njihovo delo, umeščenost v prostor in skupnost,

vsakodnevne prakse ter druženje s posebnim poudarkom na organizaciji dogodkov obeleženja njihove preteklosti (npr. tekom meseca črnske zgodovine (ang. Black history month)).

Naloga predstavlja empirično in analitsko nadgradnjo pogosto zdravorazumsko zaznane, strokovno predpostavljene in neproblematizirane povezave med rabami preteklosti in razvojem, tvorjenjem ter vzdrževanjem (inter)subjektivnosti. Pri tem bo analiza preusmerila pozornost na samoorganizirane akterje in konkretno na njihovo delovanje, razumevanje ter doživljanje, s čimer bo pomembno pridodala redko kritično naslovljenemu področju dediščine od spodaj (ang. heritage from below). Osredotočenost na afroameriške skupnosti je še posebej zanimiva, saj ravno skozi rabe preteklosti aktivno delujejo v smeri prihodnje rasne enakopravnosti v ameriški družbi.